

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана
Дем'янчука

ПОЛОЖЕННЯ

щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін

СХВАЛЕНО навчально-методичною комісією ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» протокол № 1 від 15.09.16 року

Голова навчально-методичної комісії

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» протокол № 2 від 28.09.2016 року

Голова вченої ради
Дем'янчук А.С.

РІВНЕ 2016

1. Загальні положення

1.1. Положення щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін розроблене у відповідності до вимог ст. 62 п. 1 абз. 15 Закону України «Про вищу освіту», що визначає права осіб, які навчаються у ЗВО, на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти; наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та листа МОН України від 13.03.2015 № 1/9-126.

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться ЗВО для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.3. Вибіркові дисципліни професійної підготовки надають можливість більш повного забезпечення освітніх кваліфікаційних вимог на ринку праці, ефективного використання можливостей університету, здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями (освітніми програмами), що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та реалізації його освітніх інтересів.

1.4. Норми цього положення поширюються на студентів університету усіх рівнів та освітніх ступенів, на всі навчальні структурні підрозділи університету (інститути, факультети, кафедри).

1.5. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) є основним робочим документом студента.

Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю.

2. Вимоги та порядок формування переліку дисциплін вибіркової складової

2.1. У ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука» визначено наступні загальні підходи до формування варіативної частини/компоненти освітніх програм. Навчальні плани підготовки фахівців усіх рівнів та освітніх ступенів повинні містити не менше 25% вибірових дисциплін від загального обсягу кредитів ЄКТС.

2.2. Для формування переліку вибірових навчальних дисциплін кафедри подають схвалений на їх засіданні перелік. Перелік вибірових навчальних дисциплін, розроблений кафедрами, формується окремо за кожним освітнім рівнем. Обсяги і зміст дисциплін, які спрямовані на розширення та поглиблення спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових дисциплін, кількість кредитів і точок контролю в семестрі, визначених навчальним планом для вибіркової частини конкретної освітньої програми. До переліку вибірових навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами. Дисципліни, які вивчались студентами під час навчання за ступенем вищої освіти бакалавра, не можуть пропонуватись здобувачам освітнього ступеня магістра.

2.3. Кафедри, за якими закріплені вибіркові навчальні дисципліни, щорічно готують

довідкові інформаційні матеріали щодо змісту кожної вибіркової навчальної дисципліни.

2.4. Якщо навчальний план передбачає на вибір тематичні блоки дисциплін, студент повинен визначитись із тематичним спрямуванням до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни певного тематичного блоку, обраного студентом, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору.

Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Дисципліни вільного вибору студента представляють перелік дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Студент має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого загально університетському переліку, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному – осінньому або весняному – семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль. Студент не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору очевидним є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

2.5. Вивчення вибірових дисциплін для здобувачів першого ступеня вищої освіти «бакалавр» розпочинається з II семестру, для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» – з II семестру.

2.6. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Дисципліни, що пропонуються у вибіркового блоці не рекомендується передбачати курсові роботи.

2.7. Доступ до ресурсів вибору студент здійснює при наявності реєстраційних даних в системі MOODLE.

2.8. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись. Затверджені переліки вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному сайті університету (система MOODLE), на інформаційних стендах кафедр та деканатів із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Організація вибору студентами дисциплін

3.1. В поточному навчальному році здійснюється вибір дисциплін, вивчення яких передбачено в наступному навчальному році.

3.2. Вибіркові навчальні дисципліни обираються студентом. Терміни проведення процедури вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування контингенту студентів у групах і потоках для планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників), його методичного і кадрового забезпечення.

3.3. Заходи з організації вивчення вибірових навчальних дисциплін здійснюються у навчальному році, що передує навчальному року, у якому заплановане вивчення цих дисциплін. Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін на початку весняного семестру, як правило у березні, який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення.

3.4. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін, які містяться в тематичних блоках включає ознайомлення студентів із порядком, термінами і особливостями запису для вивчення вибірових дисциплін в Університеті, а також із переліком тематичних блоків дисциплін вибіркової частини навчального плану. Здобувач освіти ознайомлюється з цими блоками на сайті університету і пише заяву на ім'я ректора (Додаток 1).

Студент, який обрав тематичний блок дисциплін, в подальшому має прослухати всі дисципліни, що включені до цього блоку, виконати всі види робіт передбачених програмою

підготовки.

3.5. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін включає такі етапів.

перший етап – ознайомлення студентів із порядком, термінами і особливостями запису для вивчення вибірових дисциплін в Університеті.

другий етап – вибір дисциплін із затвердженого переліку в системі електронного навчання Університету. Студенти, ознайомлюються зі змістом довідкових інформаційних матеріалів до 15 березня кожного навчального року.

третій етап – опрацювання заяв студентів загальним відділом університету через комп'ютерну систему (Додаток 2).

четвертий етап – на підставі даних електронної вибірки студентів та інформації, узагальненої загальним відділом університету формується службова записка щодо створення груп для вивчення вибірових дисциплін від деканату (Додаток 3).

П'ятий етап – остаточне опрацювання деканатами результатів вибору студентами дисциплін із скоригованого переліку, прийняття рішень щодо студентів, які не скористались правом вільного вибору, формування груп та потоків.

3.6. Вибрані студентом дисципліни включаються до індивідуального плану.

3.7. Попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору здійснюють у терміни:

– до 15 квітня поточного навчального року – для здобувачів ступеня бакалавра (на наступний навчальний рік); для здобувачів ступеня магістра першого року навчання (на наступний навчальний рік)

– до 10 вересня поточного навчального року – для здобувачів ступеня «магістр» першого року навчання.

3.8. Мінімальна чисельність у групі з вивчення вибірових дисциплін повинна складати не менше 80% чисельності академічної групи.

Обмеження, передбачені цим пунктом, не поширюються на ті випадки, коли певну вибірову дисципліну обрали всі студенти, які навчаються на вказаній освітній програмі.

Якщо на дисципліну не записалася мінімально необхідна кількість студентів, деканат доводить до відома студента про перелік дисциплін, які вважаються не обраними, і студент може обрати ту дисципліну, де є або може з'явитися достатня кількість студентів.

3.9. Зміна студентом з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим погодженням з деканом факультету та відповідного наказу ректора. Не допускається зміна обраних дисциплін (тематичних блоків) після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

3.10. Зміна студентом свого вибору після його затвердження можлива, якщо кафедри, дисципліни яких були обрані студентами, у виняткових випадках (з огляду на тенденції розвитку галузі та особливості освітніх програм) пропонують студентам заміну однієї або кількох навчальних дисциплін. Відповідне рішення про зміни приймається за умови отримання згоди всіх студентів, які обрали ці дисципліни.

3.11. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору (навчальної дисципліни, тематичного блоку), то відповідні позиції визначаються за пропозицією випускової кафедри з урахуванням вибору інших студентів, які навчаються за цією освітньою програмою і затверджується розпорядженням декана факультету.

3.12. Узагальнена інформація деканатів про вибір студентами тих, чи інших вибірових навчальних дисциплін (при наявності сформованої академічної групи) є підставою для розрахунку науково-педагогічного навантаження на наступний (поточний) рік.

4. Прикінцеві положення

4.1. Копія наказу про вивчення вибірових дисциплін надається до навчальної частини для складання та затвердження робочих навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних кафедр на навчальний рік та в розкладі занять.

Розклад занять формується з урахуванням необхідності забезпечення права студентів на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять студента за спеціальністю.

4.2. У випадку поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпуски або зарахування на навчання за освітньої програмою підготовки бакалавра на базі рівня «молодшого спеціаліста» можливе перезарахування вибіркових дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін, що не дублюють зміст обов'язкових (із циклу вільного вибору) на обраній освітній програмі.

Реалізувати право вибору (навчальних дисциплін, тематичних блоків) такі студенти можуть впродовж двох тижнів від початку навчального семестру з урахуванням результатів вибору студентів, які навчаються за цією освітньою програмою та обмежень, що встановлені даним Положенням.

4.3. Внесення суттєвих змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється лише за згодою органів студентського самоврядування ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

4.4. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання даного Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Ректору ПВНЗ «Міжнародний
економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
проф. А.С.Дем'янчуку

вступника _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу зарахувати мене для вивчення блоку професійно-орієнтованих дисциплін за вибором студента для здобуття ступеня бакалавра/магістра за денною/заочною формою навчання,

спеціальність _____
(код та найменування спеціальності)

навчальний блок № _____
(номер і назва тематичного блоку)

Просимо кожного з Вас перевірити правильність внесення інформації про обраний тематичний блок.

Студенти, які вибрали тематичний блок, що не обрався (набрали менше 80% слухачів), повинні обрати для себе інший блок з тих, що обрані або мають найбільш ймовірність бути обраними.

Студентам, які не здійснили вибору, тематичний блок буде призначений на розсуд адміністрації факультету.

Поставтеся відповідально до вибору тематичного блоку.

Дякуємо за організованість та оперативність під час вибору тематичного блоку.

« _____ » _____ 20__ року

(підпис)

Факультет _____

Перелік дисциплін
вільного вибору студентів на 20__-20__ навчальний рік
ступеня вищої освіти бакалавр (магістр)

№ п/п	Назва дисципліни	Семестр вивчення	ПІБ студента	Шифр групи

Підготовлено на основі опрацьованих заяв студентів

Заступник начальника

загального відділу

(підпис)

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Голові НМК

_____ (вчене звання, прізвище, ініціали)

Службова записка

Прошу затвердити наступний перелік обраних студентами _____ факультету навчальних дисциплін вільного вибору на 20__ - 20__ н.р., кількість і чисельність груп для їх вивчення:

№ п/п	Назва дисципліни	Група	Кількість студентів	Семестр	Кафедра	ПІБ викладача
Спеціальність/освітня програма _____ (шифр, назва)						
Спеціальність _____ (шифр, назва)						
Спеціальність _____ (шифр, назва)						
Спеціальність _____ (шифр, назва)						

Декан факультету

_____ (підпис)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Погоджено:

Проректор з
навчально-методичної роботи

_____ (підпис)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Начальник навчальної частини

_____ (підпис)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач центру забезпечення
якості освіти

_____ (підпис)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Дата _____